Výsledky žáků v PISA 2015 – Týmové řešení problému

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) v projektu PISA (Programme for International Student Assessment) od roku 2000 pravidelně ve tříletých intervalech zjišťuje úroveň čtenářské, matematické a přírodovědné funkční gramotnosti patnáctiletých žáků ve svých členských zemích a v ostatních zapojených zemích nebo ekonomických regionech. Cyklus v roce 2015 obsahoval navíc další oblast, jež se podle OECD ukazuje být klíčovou pro úspěšné a produktivní zapojení žáků do společnosti – oblast schopnosti týmového řešení problému. Důraz se nekladl na reprodukování získaných vědomostí žáků, ale na to, jak dokáží využít své schopnosti a osvojené dovednosti k vyřešení rozmanitých situací běžného života.

Mgr. Radek Blažek
národní manažer projektu PISA, oddělení mezinárodních šetření

Do šetření bylo zapojeno všech 35 členských zemí OECD[1] + dalších 37 zemí a ekonomických regionů[2]. Do zjišťování schopnosti řešit problém v týmu se z dvaasedmdesáti účastníků zapojilo 51 (32 členských států[3] a 19 partnerů[4]). Celkový počet **zúčastněných škol v ČR** v roce 2015 byl **345**, testováno a dotazováno bylo asi **7 000 českých žáků**.

Představení inovační oblasti týmového řešení problému

Týmové řešení problému (*Collaborative Problem Solving – CPS)* je z pohledu OECD zásadní a nezbytnou schopností uplatňující se při vzdělávání a hlavně v pracovním procesu.

Za problémy jsou v rámci pojetí PISA považovány situace u kterých není hned jasný jejich způsob řešení a které vyžadují aktivní přemýšlení, činnost a učení se. OECD vychází z předpokladu, že spolupráce je při řešení problému výhodná, protože umožňuje efektivní dělbu práce, využití informací z různých zdrojů znalostí a různých náhledů a zkušeností a vyšší kreativitu i lepší kvalitu řešení díky nápadům všech členů skupiny.

Schopnost týmového řešení problému je pro účely šetření **PISA 2015 definována** takto:

> Schopnost týmového řešení problému je schopnost jednotlivce efektivně se zapojit do procesu, v němž se dvě nebo více osob snaží vyřešit problém prostřednictvím sdíleného pochopení a snahy potřebné k nalezení řešení – a spojují své znalosti, dovednosti a úsilí k jeho dosažení.

Všechny části úlohy zjišťující schopnosti týmového řešení problému se odehrávají podle **určeného scénáře**. S žákem na vyřešení úlohy spolupracují jeden až tři další kamarádi. Tyto osoby jsou označovány jako agenti.

Jsou to **virtuální členové týmu**, kteří mají přesně definované schop-

Mezinárodní šetření v činnostech České školní inspekce

Česká školní inspekce zajišťuje hodnocení české vzdělávací soustavy a k této činnosti využívá hodnocení z národní inspekční činnosti a také z mezinárodních šetření, do kterých je Česká republika zapojena. Propojování interního a externího pohledu umožňuje získávat přesné a správné informace o podmínkách, průběhu a výsledcích českého vzdělávacího systému. Zjištění slouží k poskytování zpětné vazby Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, zřizovatelům škol, vysokým školám, jež se zabývají přípravou a vzděláváním učitelů, dalším institucím, které se zabývají školstvím, a v neposlední řadě přímo k podpoře práce učitelů. Mezinárodní šetření OECD PISA je považováno za nejrozsáhlejší a nejdůležitější mezinárodní šetření v oblasti měření výsledků vzdělávání žáků.

[1] *Austrálie, Norsko, Belgie, Nový Zéland, Česká republika, Polsko, Dánsko, Portugalsko, Estonsko, Rakousko, Finsko, Řecko, Francie, Slovensko, Chile, Slovinsko, Irsko, Španělsko, Island, Švédsko, Itálie, Švýcarsko, Izrael, Turecko, Japonsko, USA, Kanada, Velká Británie, Korejská republika, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Mexiko, Německo, Nizozemsko*

[2] *Albánie, Macao (Čína), Alžírsko, Makedonie, Argentina, Malajsie, Brazílie, Malta, Bulharsko, Moldavsko, Černá Hora, Peru, Čína (vybrané čínské provincie), Rumunsko, Dominikánská republika, Ruská federace, Gruzie, Singapur, Hongkong (Čína), Spojené arabské emiráty, Chorvatsko, Thajsko, Indonésie, Tchaj-wan, Jordánsko, Trinidad a Tobago, Katar, Tunisko, Kazachstán, Uruguay, Kolumbie, Vietnam, Kosovo, Kostarika, Kypr, Libanon, Litva*

[3] *Austrálie, Maďarsko, Belgie, Mexiko, Česká republika, Německo, Dánsko, Nizozemsko, Estonsko, Norsko, Finsko, Nový Zéland, Francie, Portugalsko, Chile, Rakousko, Island, Řecko, Itálie, Slovensko, Izrael, Slovinsko, Japonsko, Španělsko, Kanada, Švédsko, Korejská republika, Turecko, Lotyšsko, USA, Lucembursko, Velká Británie*

[4] *Brazílie, Tchaj-wan, Bulharsko, Tunisko, Černá Hora, Uruguay, Čína (vybrané čínské provincie), Hongkong (Čína), Chorvatsko, Kolumbie, Kostarika, Kypr, Litva, Macao (Čína), Peru, Ruská federace, Singapur, Spojené arabské emiráty, Thajsko*

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY